

AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A PÉNZTÁRAK KÖNYVVIZSGÁLÓI SZÁMÁRA - AZ ELLENŐRZÉSEK ÉS A FELÜGYELÉS TAPASZTALATAI

I. A PÉNZTÁRI SZEKTOR BEMUTATÁSA

Paraméterek/ Pénztári ágazatok	Önkéntes nyugdíj- pénztárak	Egészség- és önsegélyező pénztárak	Magán- nyugdíj- pénztárak
Intézmények száma (db)	30	16	4
Taglétszám (ezer fő)	1 078	1 099	52
Fedezeti tartalék (Mrd Ft)	1 737	78	276
Egy tagra jutó átlagos vagyon értéke (eFt/fő)	1 611	71	5 329

2023. június 30-i adatok

Forrás: MNB

A tagdíj nemfizető tagok aránya magas

- Önkéntes nyugdíjpénztáraknál 46 %
- Egészség- és önszegélyező pénztáraknál 64 %

A magánnyugdíjpénztári tagok elkötelezettek, a **tagdíjfizető tagok** száma a hat hónap átlagában elérte a 70 %-ot minden pénztárnál.

*2023. június 30-i adatok
Forrás: MNB*

Könyvvizsgálói szerződésekkel kapcsolatos hiányosságok

Nem tartalmazta a befektetések negyedéves egyeztetésével kapcsolatos feladatokat.
(Öpt. 64/A. § (9) bek.)

Az MNB jó gyakorlatnak tartja és prudenciális szempontból elvárja, hogy a könyvvizsgálókkal kötött szerződésekben az elvégzendő feladataik teljeskörűen rögzítésre kerüljenek, így a jogszabályban előírt feladatok is!

Befektetések negyedéves egyeztetésével kapcsolatos megállapítások

Az MNB prudenciális szempontból több pénztárnál kifogásolta, hogy a könyvvizsgáló a befektetések egyeztetését a negyedéves jelentések Felügyelet részére történő beküldését követően végezte el.

A vonatkozó jogszabályi előírás céljából következik, és az MNB prudenciális elvárása is az, hogy a negyedéves zárásokat követően mielőbb, még a negyedéves jelentések beküldése előtt megtörténjenek ezek az egyeztetések, úgy, hogy még az esetleges hibák kijavítására is elegendő idő álljon rendelkezésre.

Szabályzatokkal kapcsolatos tapasztalatok

- A szabályzatok módosítása nem követi a jogszabályi változásokat.
- A pénztár szabályzata előírta, hogy azt minden évben felül kell vizsgálni, azonban ez több évig nem történt meg.
- A pénztár gyakorlata és szabályozása nem volt összhangban egymással.
- Ellentmondások a szabályzatok között, vagy egy adott szabályzaton belül.

Pénzkezelési szabályzattal kapcsolatos hiányosságok, hibák

Továbbra is rendszeresen tesz megállapításokat az MNB

Nem szabályozta/nem tartalmazta

- az utalványozás rendjét, a teljesítésigazolásra és az utalványozásra vonatkozó összeférhetetlenségi és egyéb szabályokat
- az ellenőrzésre, teljesítésigazolásra, és az utalványozásra jogosult személyeket, valamint ezeknek a személyeknek az aláírás mintáit

Számlarend és számlatükör hibái

- Nem voltak maradéktalanul összhangban a gyakorlatban alkalmazott főkönyvi számlákkal, a főkönyvi kivonattal
 - a főkönyvi kivonatban és a számlarendben eltérő elnevezéssel szerepeltek egyes főkönyvi számlák és esetenként eltérő célra is szolgáltak
 - nem tartalmaztak minden, a pénztár által használt főkönyvi számlaszámot

A működési célú kifizetések vizsgálatával kapcsolatos tapasztalatok

- az utalványozó vagy a teljesítést igazoló aláírása hiányzott a számláról
- szerepelt egy aláírás a számlán, azonban nem lehetett megállapítani, hogy ki és milyen minőségben írta alá azt
- a teljesítésigazolást és az utalványozást is egy személy végezte
- aláírásminták hiányában nem volt ellenőrizhető, hogy a teljesítésigazolást és az utalványozást az arra jogosult személyek végezték-e

A dokumentumok érkeztetésének elmaradása

Folyamatosan visszatérő hiba, hogy a pénztárhoz beérkező dokumentumok nem kerülnek érkeztetésre.

(pl. működéssel kapcsolatos számlák, tagi kifizetési és szolgáltatási igények, stb.)

„A nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha
- a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően –
lehetővé teszi a pénztár körültekintő vezetését,
a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését,
és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a
jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.”
(Öpt. 64. § (6) bekezdése)

Analitikus nyilvántartások hiányosságai

A pénztárak nem mindegyike rendelkezik naprakész analitikus nyilvántartással az egyes tartalékok portfólióihoz tartozó eszközökről:

- a bankszámlák és a lekötött betétek napi szinten nem kerültek megosztásra a tartalékok között
- a működési és a likviditási tartalékok portfóliói nem voltak megbontva
- a pénzforgalmi számla csak negyedév végén került megosztásra a 3 tartalék között

„A pénztárnak olyan naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetnie, amelyből munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik tartalékhoz tartoznak.”

(281/2001. Korm. rend. 13. § (4a) bek.,
268/1997. Korm.rend. 13. § (2) bek.)

Hozamfelosztással kapcsolatos hiba

A pénztárnál a vagyonarányos költségek felosztása ugyan negyedév végén történt, viszont a hozambevételek felosztása nem, az az értékpapírok kamatfizetéséhez és lejáratához igazodott.

A jogszabályok negyedévente történő hozamjövőírást írnak elő.
(281/2001. Korm. rend. 28. § (2) bek., 268/1997. Korm. rend. 21/F. § (2) bek.)

Tagdíjnemfizető tagok hozamából történő levonás hibája

- A pénztár az alapszabályában csökkentette a pénztári befizetések működési alapra jóváírandó részét, azonban továbbra is a korábbi években érvényes tartalékok közötti megosztási arányok szerint érvényesítette a hozamlevonást.
- A tagdíjfizetés elmulasztásának kezdő időpontjától a pénztár jogosult a tag egyéni számlájának befektetéséből származó hozamát a mindenkori pénztári egységes tagdíjnak a működési és likviditási alapra jutó hányadának megfelelő összeggel, de legfeljebb a hozam összegével csökkenteni, és azt a működési, illetve likviditási alap javára jóváírni.
(Öpt. 14. § (3) bek.)

Tagdíjnemfizető tagok hozamából történő levonás hibája

- A pénztár negyedévente történő hozamlevonást alkalmazott.
A hozamból történő levonást nem a tagdíjelmarradással érintett negyedévre szóló hozamfelosztással egyidőben, hanem a következő negyedévi hozam felosztásának végrehajtásakor érvényesítette, az ekkor jóváírt hozam terhére.
- Az Öpt. előírásai alapján a pénztárnak közvetlenül a tagdíjelmarradással érintett negyedévre szóló hozamfelosztást követően, az ugyanazon negyedévre jóváírt hozam terhére kellett volna a hozamlevonást érvényesíteni. (Öpt. 14. § (3)-(7) bek.)

Jogszabályi változás a tagdíjnemfizető tagok hozamából történő levonással kapcsolatban 2023.09.01-ei hatállyal!

Öpt. 14. § (6) bekezdése kiegészült

Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás mértéke nem haladhatja meg a választott levonási gyakoriságnak megfelelő – negyedéves, féléves vagy éves – időszakban (a továbbiakban: tárgyidőszak) keletkezett hozamot, **➡ valamint a tárgyév első napján érvényes, a választott levonási gyakoriságnak megfelelő időszakra vonatkozó minimálbér 5 százalékának megfelelő mértékű tagdíj működési és likviditási alpra jutó hányadával megegyező összeget.**

Jogszabályi változás a tagdíjnemfizető tagok hozamából történő levonással kapcsolatban 2023.09.01-ei hatállyal!

Öpt. 14. § (6) bekezdése kiegészült

Amennyiben a tárgynegyedévi, tárgyfélévi vagy tárgyévi hozam nem éri el a pénztár által – a (3) bekezdés alapján – levonható összeg mértékét, a pénztár nem jogosult a különbözetet érvényesíteni a korábbi negyedév, félév, illetve év hozama terhére. Féléves levonási gyakoriság esetén az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás a második, valamint a negyedik negyedéves hozamjövőírást követően a tag egyéni számláján a tárgyfélévben jóváírt hozam terhére történik. ➡ Amennyiben a pénztár a tárgynegyedévi, tárgyfélévi vagy tárgyévi hozama terhére nem tud elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást érvényesíteni, akkor a pénztár az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást legfeljebb a tárgyidőszakot követő egy naptári év hozama terhére érvényesítheti. Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás során először a tárgyidőszakra vonatkozó hozamlevonás, majd ezt követően a korábbi időszakokra vonatkozóan elmaradt hozamlevonások érvényesíthetőek.

Tagdíjkövetelések leírása

- A pénztár az előírt, de ki nem egyenlített tagdíjkövetelést leírta hitelezési veszteségként, azonban ennek jogszerűségét, a tagok felszólítását dokumentumokkal nem tudta igazolni.
- A pénztár az előírt, de ki nem egyenlített tagdíjkövetelést az egyéb ráfordításokkal szemben leírhatja, ha a tagdíjkövetelés nyilvántartott összegéről a pénztártagot tájékoztatja, a követelés kiegyenlítésére felhívja a pénztártag figyelmét, azonban a pénztártag a pénztár által előírt határidőig kötelezettségének nem tesz eleget. A pénztárnak a leírás gyakoriságát szabályzatban kell meghatározni.

(223/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 18. § (3) bekezdése)

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

Portfólió állomány tábla hibás/hiányos kitöltése

- ISIN kódok hiányoztak
- A pénzforgalmi és befektetési számla, valamint a lekötött betétek esetében hibás adatok az ISIN/azonosító kód oszlopban
- A tétel neve oszlop nem került kitöltésre a pénzforgalmi és befektetési számla esetében
- A lekötött betéteknél hibás adatközlések

FIKOS
Pénzügyi Mutatók

Sorszám	Számlakód	Megnevezés	Pénzeset		Lekötött betétek		Összesen	
			1	2	3	4	5	6
001	FIKOS1	FIKOS1						
002	FIKOS101	FIKOS101						
003	FIKOS102	FIKOS102						
004	FIKOS103	FIKOS103						
005	FIKOS104	FIKOS104						
006	FIKOS105	FIKOS105						
007	FIKOS106	FIKOS106						
008	FIKOS107	FIKOS107						
009	FIKOS108	FIKOS108						
010	FIKOS109	FIKOS109						
011	FIKOS110	FIKOS110						
012	FIKOS111	FIKOS111						
013	FIKOS112	FIKOS112						
014	FIKOS113	FIKOS113						
015	FIKOS114	FIKOS114						
016	FIKOS115	FIKOS115						
017	FIKOS116	FIKOS116						
018	FIKOS117	FIKOS117						
019	FIKOS118	FIKOS118						
020	FIKOS119	FIKOS119						
021	FIKOS120	FIKOS120						
022	FIKOS121	FIKOS121						
023	FIKOS122	FIKOS122						
024	FIKOS123	FIKOS123						
025	FIKOS124	FIKOS124						
026	FIKOS125	FIKOS125						
027	FIKOS126	FIKOS126						
028	FIKOS127	FIKOS127						
029	FIKOS128	FIKOS128						
030	FIKOS129	FIKOS129						
031	FIKOS130	FIKOS130						
032	FIKOS131	FIKOS131						
033	FIKOS132	FIKOS132						
034	FIKOS133	FIKOS133						
035	FIKOS134	FIKOS134						
036	FIKOS135	FIKOS135						
037	FIKOS136	FIKOS136						
038	FIKOS137	FIKOS137						
039	FIKOS138	FIKOS138						
040	FIKOS139	FIKOS139						
041	FIKOS140	FIKOS140						
042	FIKOS141	FIKOS141						
043	FIKOS142	FIKOS142						
044	FIKOS143	FIKOS143						
045	FIKOS144	FIKOS144						
046	FIKOS145	FIKOS145						
047	FIKOS146	FIKOS146						
048	FIKOS147	FIKOS147						
049	FIKOS148	FIKOS148						
050	FIKOS149	FIKOS149						
051	FIKOS150	FIKOS150						
052	FIKOS151	FIKOS151						
053	FIKOS152	FIKOS152						
054	FIKOS153	FIKOS153						
055	FIKOS154	FIKOS154						
056	FIKOS155	FIKOS155						
057	FIKOS156	FIKOS156						
058	FIKOS157	FIKOS157						
059	FIKOS158	FIKOS158						
060	FIKOS159	FIKOS159						
061	FIKOS160	FIKOS160						
062	FIKOS161	FIKOS161						
063	FIKOS162	FIKOS162						
064	FIKOS163	FIKOS163						
065	FIKOS164	FIKOS164						
066	FIKOS165	FIKOS165						
067	FIKOS166	FIKOS166						
068	FIKOS167	FIKOS167						
069	FIKOS168	FIKOS168						
070	FIKOS169	FIKOS169						
071	FIKOS170	FIKOS170						
072	FIKOS171	FIKOS171						
073	FIKOS172	FIKOS172						
074	FIKOS173	FIKOS173						
075	FIKOS174	FIKOS174						
076	FIKOS175	FIKOS175						
077	FIKOS176	FIKOS176						
078	FIKOS177	FIKOS177						
079	FIKOS178	FIKOS178						
080	FIKOS179	FIKOS179						
081	FIKOS180	FIKOS180						
082	FIKOS181	FIKOS181						
083	FIKOS182	FIKOS182						
084	FIKOS183	FIKOS183						
085	FIKOS184	FIKOS184						
086	FIKOS185	FIKOS185						
087	FIKOS186	FIKOS186						
088	FIKOS187	FIKOS187						
089	FIKOS188	FIKOS188						
090	FIKOS189	FIKOS189						
091	FIKOS190	FIKOS190						
092	FIKOS191	FIKOS191						
093	FIKOS192	FIKOS192						
094	FIKOS193	FIKOS193						
095	FIKOS194	FIKOS194						
096	FIKOS195	FIKOS195						
097	FIKOS196	FIKOS196						
098	FIKOS197	FIKOS197						
099	FIKOS198	FIKOS198						
100	FIKOS199	FIKOS199						
101	FIKOS200	FIKOS200						

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

Portfólió állomány tábla hibás kitöltése

- Nem a letétkezelői eszközértékelésnek megfelelő eszközkategóriában kerültek kimutatásra egyes értékpapírok
- A tartalékonként kimutatott pénzforgalmi számla egyenlegeket nem támasztotta alá a pénztári nyilvántartás és/vagy a letétkezelői eszközértékelés

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

- A pénztár a vagyonkezelői alapdíjat nem a vagyonkezelői szerződésnek megfelelően tüntette fel
- A taglétszám adatokat nem támasztották alá maradéktalanul a pénztári analitikák

A letétkezelői eszközértékelések hiányosságai

- Az azonosítatlan függő tételekről nem készült letétkezelői eszközértékelés
- A pénzforgalmi számlán lévő összeg nem volt tartalékonként elkülönítve
- Nem tartalmazta az értékpapírok ISIN kódját

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

A szöveges jelentések hiányossága

- Csoportos egészségbiztosítás szolgáltatást nyújtó egp.-önsp. nem szerepeltette, hogy a pénztárral szerződésben álló biztosító mennyi kifizetést teljesített a csoportos egészségbiztosítás keretein belül a vonatkozó negyedévben

Működési likviditással kapcsolatos megállapítás

- A pénztár a működési tartaléka eszközeit túlfektette. A negyedéves jelentés portfólió állomány táblájában a működési tartalék oszlopban a bankszámlák és készpénz összesen soron negatív összeg szerepelt.
- Megállapításra került, hogy ez már több negyedéve fennállt, a pénztár nem intézkedett az értékpapírok eladása érdekében.
- A pénztár likviditási tartalékának likvid eszközei sem nyújtottak elegendő fedezetet a működési tartalék negatív előjelű pénzeszközeinek összegére.

2022. évi éves beszámolók feldolgozásával kapcsolatos felügyelési tapasztalatok

Az összes pénztár éves beszámolója teljes körű hitelesítő könyvvizsgálói záradékkal lett ellátva.

A pénztárak 10%-a esetében volt szükség intézkedésre a hibák miatt.

Tipikus hiba a kiegészítő mellékletek hiányossága.

- A kiegészítő mellékletből egyes kötelező tartalmi elemek hiányoztak. Pl. nem tartalmazta az alkalmazotti állomány alakulását, a bér- és létszámváltozást, az előző évi záró taglétszám és a nyitó taglétszám adatai eltérésének magyarázatát, stb.
- A vagyonkezelési díj indokolatlanul megemelkedett, melynek okairól a kiegészítő melléklet nem tartalmazott tájékoztatást.
- A kiegészítő mellékletben és az üzleti jelentésben szereplő taglétszám adatok nem voltak összhangban egymással.

Pénzügyi tervekkel kapcsolatos tapasztalatok

- A 2024-2026. évi pénzügyi terveit a pénztárak valamivel több mint fele fogadta el 2023. május 31-ig, ezekkel kapcsolatban intézkedésre nem volt szükség.
- Az elfogadott pénzügyi tervek a jogszabályi előírásoknak megfelelően 3 éves időtávra lettek összeállítva, a számszaki és a szöveges részek közötti összhang megfelelő.

Előremutató, hogy az éves beszámolók, a pénzügyi tervek és az ezeket elfogadó közgyűlések vonatkozásában az előző évben feltárt hibák és hiányosságok az esetek többségében az idei évben nem fordultak elő ismételten az adott pénztáraknál.

Összességében javulást tapasztaltunk.

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!